

Előfizetési díj:

Postán vagy Pécsen házhoz küldve: egész évre 5 frt, félre 2 frt 50 kr. negyed évre 1 frt 25 kr.
Egyes szám 10 kr.
Megjelenik minden szombaton.
Egyes számok kaphatók Weidinger N. könyvker. (Széchenyi-tér.)

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:

Egy öt soros polt sor egyszeri megjelenéséért 6 kr., 3-szor 5 kr., 10-szerért 4 kr. ártalendő. — Minden hirdetés után 30 kr. helyigény díjtalendő. A nyitólár 1 polt sora 10 kr. A hirdetés elől díjtalendő.

SZERKESZTŐI IRODA:

Fereneciek utcája 44. sz. I. emelet.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városház épületben, Lill János úr a budai külvárosban,
Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden póstahivatalnál.

KIADÓ HIVATAL:

Böhm C. F. ügynöki irodájában.
Fereneciek templomának áttellenében.

A hivatalnokok szavazata.

A volt balközép vezéréből lett belügyminiszter megcsinálta a 48-ki választótörvény átalakítását, megcsinálta úgy, hogy behagyta abban mindazt, ami gátolta az igazi közvélemény kifejezését s ráadásul tetézte azzal, hogy a választások eredménye csak az lehessen, a minőt a kormány akar.

Nagy tényező a közvélemény kifejezésének meghamisításában a hivatalnokok szavazata addig, míg eme jogukat kényszerítés és félelem nélkül, tehát titkos szavazással nem gyakorolhatják, a titkos szavazás választási módokatól pedig a mi gyönyörűséges kormányaink, a mennyi csak volt az új korszak óta, üntudatosan óvakodtak.

Városunk választóinak körülbelül negyedrészét hivatalnokokból áll és nyugalmazottakból, van állami, megyei, városi, vasuti, bányász-igazgatósági s más befelhivatalnok, de mindannyian oly magányos alatt, mely okvetlen megköveteli tőlük, hogy akár mi legyen meggyőződésük, kötelességüknek ismerjék szavazni és pedig a kormánypárt jelletje mellett.

Ez a hivatalnok-sereg pedig oly kislelkű, hogy nem képes a felülről gyakorolt kényszerítésnek ellent állani, ezt pedig meg kell tennie, ha önsorsán javítani, azt elviselhetővé tenni akarja.

Az országgyűlés utolsó időszakának végén előre megrendelt interpellációk és azokra adott miniszteri biztató válaszok voltak hallhatók a szegény államhivatalnokok sorsának javítása dolgában, a kormánypárti jellettel fűt, fát ígérnek a tisztviselő-választóknak és fizetés-felemelést, a választók pedig jól tudják, hogy mindez hazugság, hogy addig, míg az ország jóvedelmének oroszlány részét a közös és külön magyar államadósság kamatai, Bosznia és a közös hadsereg fegyverkezése, vár és katonai vasutak építése, a drága horvát testvérek dédelgetése, sat. felemészti, a magyar állam tisztviselői részére éppen annyi sem marad, hogy az éhhaláltól megmenhethetők legyenek, mert a felemelt

és új adók sem fedezik az évi deficitet és évenként új kölcsönökkel kell a régiek kamatterheket növelni.

Azt is jól tudják a szegény tisztviselők, hogy azon mód, mely egyrészt a magyar állam jóvedelmét nagyban növelné, másrészt önműl és erős magyar ipart s ezzel járó vagyonosodással nagyobb és biztosabb adóalapot teremtené, — az önműl vámtérület létesítése — nyuljhozám virág s hogy ezt már meg is mondotta Tisza Kálmán.

Míg tehát a függetlenségi párt alaposan és a teljesítés biztos reményével ígérheti meg a tisztviselők sorának javítását, mert van erre módja a közös hadsereg eltörlésével, a hadi kiadásoknak tetemes leszállítására, más oldalról az önműl vámmal az állam-vám- és fogyasztási adó jóvedelmének tetemes emelésére, addig a kormánypárti képviselőjeletnek ilyenmő ígéréte roszhiszemű ámitásnál nem egyéb, mert jól tudja, hogy csak legyen megválasztva és a kormány partja maradjon többségben, — alaposan azzal mentheti ígéréteinek nem teljesítését, mert hát az a körülményekhez képest lehetetlen, Bécsben pedig gondoskodnak arról, hogy örökké lehetetlen maradjon.

Tudják ezt mind a tisztviselők értelmesebjei, tudják, hogy a kormány megbuktatásával sorsukon is segítve lenne, hogy mostani szánandó rabságuk enyhülné, tudják, hogy szavazatuk nagy tényező, mely csatlakozva az ellenzékéhez, okvetlen kisebbségre törpitené a mamelukseréget, de nincsen elég erkölcsi erejük, hogy felszabadítsák magukat azon szegényített rabságtól, mely megbélyezi azt is, ki a zsarnokságot felettük gyakorolja.

Látták pedig a multból is, hogy a kormány tudatában annak, hogy azon eljárása, melylyel az alantas hivatalnokokra nyomást gyakorol a legszentebb polgári jogok gyakorlásában, nagyon is büös, azon tisztviselők ellen, kiknek elég erkölcsi erejük volt nem engedni a nyomásnak a látszatra — a többinek elriasztására — gyakorolt ugyan megtorlást, de csak is látszatra,

mert egy kis időre reá annál nagyobb kedvezésben részesültek.

Ha pedig az ily esetek nem volna kivételesek, ha többen akadnának, kiknek volna elég lelki erejük nyakukat nem adni be a rabszolgajárom alá, akkor az esetleg többségét megtartó jelen kormány is az idők intő jelének venné ezt, hogy már most itt az utolsó óra arra, hogy segítve legyen az érdemes tisztviselők nyomorán, nehogy elkekeredésükben tímegeesen forduljanak el a róluk nem gondoskodó, csak mamelukjait hízaló atyai kormánytól.

Tudvalevő, hogy általános választások alkalmával a szubvenzió abrak zsákja bőven szórja tartalmát. — A kormánypárt helybéli Rozinantejának oldalát már szúrja a bőven elvezett zab, kezd rugdálózni s pedig felénk, pedig csak is nekünk köszönheti a jótartást s általában lételet. — No ezen rút halálansággal mit sem törődünk, mert tudjuk, hogy „jöttéért jót ne várj” s azt is tudjuk, hogy megvan benne az igyekezet, hogy valahogyan kiérdemelje az abrakot, csak azon ügytelenségtől tartózkodik, hogy nyilván valóan hazudjon, mert ez már csunya, a hazug Rozinante és sánta kutyát hamar utólik. Lapunk mult heti számában egyik cikkezünk azt írta, hogy „a mi partunk nem irathatta össze azt a gaz, hitvány csőcselék, mely fejenként 5, 10, 20 sat. forintjával adogatja szavazatát. E gyalázatossá aljasság nem fér össze elveink szentségével”, erre a Rozinante azt hazudja, hogy mi az összes kormánypárti választókat, hivatalnokokat, a kat. klerust, a kereskedő és iparos osztályt egyetemben gaz, hitvány csőcseléknek neveztük. A hazugság pedig aljasság, ép oly aljas, mint azok gondolkozása, kik a vesztegetést intézik.

Jellemző. — Azt írja a „F. Z.” mult vasárnapi számában, hogy a pécsi kormánypárt választási kilátásai igen kedvezők — a papiron. — (Tudvalevőleg intézói előlegesem kötelezvényt íratlak alá egy sereg gyengébb szívt választók által, hogy a kormánypárta szavaznak, a mi természetesen érvénytelen és erkölcstelen is.) Azt hiszi a „F. Z.,” hogy a kormánypárt győzni fog, ha a polgárok (értsd az aláirtak) megteszik kötelességüket. — Ime a kormánypárt választási szabadsága egyértelmű azzal, hogy megtenni a kötelességet, ezek a Pécsre bevándorlított és itt kormánypárti vezérszerepeket bitorló szomorú matadorok, már ugy per köteles-

ség akarják vezetni a pécsi polgárokat — orruknál fogva, hiszik azonban, hogy nagyobb részük polgári és emberi méltóságukat megőrzend s függetlenül fog szavazni.

Óriási botrány történt az ünnep első napján Kolozsváron. A kormánypárt jelöltje, Hegedűs Sándor tartotta bevonulását, mely egészen hivatalos jellegű volt. A polgármester, főkapitány fellobogóztott kocsikon; a főispán kalapja mellett felöles kortestoll. — Ezt látva a nép, oly dühbe jött, hogy közpört zúdított a metetre, 60-nál többen megsebesültek, több kocsit önkre ment. Az elkekeredés a nép között nagy. A kormánypárti lapok azonban a függetlenségi pártra fogták rá a botrány rendezését, mint visszatorlást, ez azonban merő hazugság, egyetlen egy választó sem volt a támadók közt s a rendezők sem voltak azok, ezuttal a szavazástól kizárt nép akarta kifejezni politikai véleményét! — B. Splényi Ödönt és Ugron Gábort Gyergyó-Alfaluban a kormánypárt (Dobránszky) pártiak közpörtrel fogadták, a csendörök lötték 4 halott 14 sebesült maradt a csatán, két csendör is sebesült, a feldühött Dobránszky-pártiak az ellenpártiak 3 házat is leromboltak Remetén. — Dorozsmán Enyedi Lukács függetlenségi jellett a kormánypártiak szinto közpörtrel fogadták.

Egy kormánypárti képviselőjeletnek nyilatkozata a függetlenségi pátról. — Falk Miksa, az eléimes zsidó a keszt-bhelyi képviselőből kiközpvan, a nagy zsidó-fézekben, Kanizsán keresi a mandatumot. — Válaszolt előtt hangsúlyozta, hogy ott a nagykanizsai kertletben is a függetlenségi párt nagyszámu hivellet kell megküzdeni. — Ó a függetlenségi párt letezését nem tartja szerencsétlenségnek, sőt nagy vesztegnek tartaná azt, ha e párt köztünk létezi megszűnnék, mert e párt nem engedi felesledés mertlni, hogy van itt nálunk egy tábor, mely ma kisebbségben van (?) de azonnal többséggé növekednék, ha valahol ama szándék mertlné fel, hogy a szabadság és függetlenség biztosított (?) mértéke esonkítatnék. (No meg azért is szerencsétlenség volna az külön-b nézeve, mert a kormánypárti mamelukok s kiválón Falk Miksa agtója a bécsi bürszen tetemesen alászállana, nem lévén akkor többé szükség az ily kreatárakra.)

Kossuth hálynyilatkozata. Kossuth gyönyört levélben válaszol — melyet a fővárosi lapok pünkösdi napján közöltek — mindazon törvényhatóságoknak, melyek üdvözölték 80 éves születténánapja alkalmából s még nem kaptak tőle választ. A levélben a hazafiság és meggyőződés szent lelkesedésével tiltakozik a mai rendszer

és állapotok ellen s abból, hogy kevés kivétellel az egész nemzet üdvözölte őt, vigasztalására azt látja, hogy a magyar nemzet kegyelettel csüng, ragaszkodik az ő eszméhez s nem mondott le azok kivételről. Hatalmas felszólalásában inti a nemzetet, hogy a mostani választások ismét kedvező alkalom közelebb jutni a czelhoz, azért el ne mulasszák azt felhasználni.

Külföldi szemle.

Az egyiptomi ügybeni konferencia létrejövele, minthogy Anglia és Franciaország előre kiképzett a főpontokban biztosítottanak látszik, noha az ellenzéköt is állítják, ugy szinte 15,000-nyi török csapatok közreműködése a máhdi ellen. — A máhdi ellenében más részről is veszes felhő támadt, egy új máhdi képeben, ki az előbit természetesen csalákn nyilvánítja (mintha ő maga is nem az volna!), ezen versenytársnak is van számos követője már s így hátráltatja az elsőnek előnyomulását.

A szerb szkupitina, mely ezuttal Nissben ülésbe, gyorsan halad a törvényhozásban. Új sajtótörvény jött létre, a pénzügyi és adózási rendszer gyökeres atalakítást szenvedett, a bélyegforgóvínyt is behozták s általában módót nyújtottak a kormányak, hogy a fokozott igényeknek megfelelhessen. A bolgar kormánnyal egyenletlenségbe jutott Szerbia mennyiben a bolgar kormány mit sem tesz a bolgar rablóknak a szerb határra atesapása és fosztogatásaik ellen, sőt azt követeli, hogy még a szerb határőrök is elvtelülissanak!

Az ész és sziv politikája.

A „Fürnkirchner Zeitung” pünkösdi számanak „Koldusbót és függetlenség” czimű cikkében kistűi, hogy a képviselő-jelöltünk által beszámolója végén idézett költménye ama szavai „koldusbót és függetlenség” képezik a függetlenségi part igazi programját, de nem oly értelemben, mint azokat a költő használta és jelöltünk idézte, hanem speciális „Fürnkirchner Zeitung”-féle értelemben, hogy t. i. partuk eszméinek megvalósítása a nemzet koldusbotrta juttatásá fogná eredményezni.

Ok — t. i. a kormánypártiak — szintén álmodoznak Magyarország függetlenségéről, mondja az idézett cikk, de a koldusbót helyett a jöletét iparkodnak mellé tarsul adni. — Hogy hazánk függetlensége a kormánypártnak csak álmaiban jut eszébe, azt elhiszük, bár nagy része még álmodni sem mer róla, de hogy

Vigan dalol az ifjak serege:

„Mi van ma, mi van ma?
Piros pünkösdi napja;
Szívünket, szívünket
Öröme gyasztja!”

Zúgnak a harcok, imára szólítva a kivőket a templomba, hol száz meg száz szív bocsát föl háladó imát a mindenhatóhoz a felt jökért. Áhittal kérik a Szentlélek megjelenését, hogy sziveiket világosítsa derltre, hogy a fényes világosságban megtudják különbözteni a jót a rossztól.

Férbébe ültözött leányok foglalják el a templom előtt a tért, istentisztelet után. Lombokból, virágokból sátor van föllálitva, a pünkösdi királyné jelvényeit: a rószakoronát s kormány-pálczát rejtte a menyeyzettel, mely alatt a megválasztandó királynét meg fogják hordozni a faluban, a falubeliek öröme, lelki épülésére.

Irgyság nem férközik a szivekbe, mert a választás a tiszták közt a legistábbra esik, ki méltó disse az egész vidéknek s kedves jelenség az isten előtt is.

Pedig a korteskedés itten nincs kizárva, de milyen gyönyörű azt látni és hallani; a tiszta erkölcsök és az éreánynek nemes versenye az s a sziveknek gyöngéd finom tapintata rendezes megtalálja a jők között a legjobbat, a nemesek közt a legnemesebbet, isten előtt a legkedvesebbet.

Igaz, hogy a legények választják meg az ünnep királyneját, de melyik legényt ne befolyásolnának a szép szemek, rózsás arc és eper-ajak, melynek egyetlen mosolyáért a csillagot is lehozná az égről, ha — lehetne.

— Aztán Gyuri, azt megmondom, hogy ha nem a Vámosék Rózsikáját választják meg kelmetek pünkösdi királynéknak, — korteskedik a Kovácsék Erzsije, — meg ne lássam kelmedet többé a házuk körül. Peczkes Gyuri ugyancsak elbamul

TÁRZA.

A habok regéje.

I.

Erdők alján, hús berekben
Foly a Korpád ezüst habja;
Perzsel a nap: Bodor Bandi
Tikkadt nyáját oda hajítja —
Lombok árnya várja ottan,
Puha páziszt pihenőt ád,
S a folyócska futó árja
Krisztály gyöngygyel olta szomját. —
S míg a nyáj ott deleget a
Terepély fák makkos alján:
Elmélásgat, elmulat ő
A haboknak pajkos tánczán.
Sokat láttak, nagyon sokat
Regéltek már ezek néki:
Nagyanya se tudja annyi
Történetet elmesélni! —
Hadd zúgnak, hadd búgnak:
Tán megérte: mit susognak?
Hova lett szép gyöngyvirága
A korpádi kis malomnak? . . .

Szép leány volt a molnárk
Kökény szemű Erzsikéje,
A vidéknek gyöngyvirága,
János gazda szeméfnye:
Csak az anyja, mostohája
Hejh ne dült-fült volna rája! —
Hogya jött az Isten napja,
S templomba ment szegényke:
Nyomában volt a falu sok
Szép leány, szép leány.
Mint az erdők vadrózájáé
Kaczerkódó tarka lepkek:
Körbe fogták, feldicsérték,
A legtöbbben irigyelték! . . .

Csak úgy bomlott a legénység

Utána — de mind hiába:
Bájós volt, de tövises is
A molnárk kis rózsája! —
Tiszta volt az ő szerelme
Mint a harmat lilljom kelyhéu,
Tündöklő, mint csillag fénye
Sötét éjféll közeledtén;
S a kit e fény besugárzott,
Bandi bojtár volt a boldog:
Azaz boldog lett von', hogyha
Nem esnek még egyéb dolgok . . .
Hejh! a Bandi szeme ne lett
Volna olyan bogár setét!
Nem büvíli meg az Erzsi
Mostoháját, a menyecskét . . .
Pillantásán föllobban a
Kegetlen szív pokol-lángja:
S Bandi üdve tönkre zúzva:
Áldozatja lön a lányka . . .

II.

Nyájás, fényes éjszaka van.
Mély álomban János gazda;
Álma csendes, háborítlan —
Jól felöntött a garatra! . . .
Oda kűnn a malom alján
A menyecske terrel, forral:
Fölméláz a csillagokra,
Majd elusog a habokkal,
Fut a Korpád hullám-árja,
Bene reszket az egész menny: —
Mily jó lenne Erzsikének,
Oh mily jó lenne ott lenni!
Mélyen, mélyen a habsírban,
Eltemetve, ellefedve . . .
S boldogító lehetne még
Bűös szive lángszerelme . . .
Tépelődik a menyecske:
S gyűzött a bűn, gyöz az armány:
Furulyászó sir, kesereg
Túl a berek csendes árnyán . . .
„Erzsi! Erzsi! Hallod, hallod?
Bodor Bandi furulyája; a —

Hallod, hallod? hogyan sí-ri!

Érted oly bús a nótája” . . .
Erzsi lejtött; könnyel telve
Kökény szeme szép világa . . .
Egy lökés: és . . . nincsen többé
A molnárk gyöngyvirága . . .
Mint a rózza fonyvadt szirmát,
Viszi a hab könnyű testét. —
Rémes búne kisértektét
Üzi, hajítja a menyecskét. —
„János gazda! János gazda!
Föl! Szaporán! fölkeresni,
Hol a habok forratgatója?
Ott a lányka, ott van Erzsi!”
S a vén molnár félőrtüten
Rohant alá: de hiába!
Vizradatra összeroskad:
S Erzsikét nem találta . . .
Tudja Isten, hol pihen már:
A tündérek tán elorzák:
S gazdagabb lett egy gyémánttal
Az a fényes tündérszág!! . . .

Igy susogtak, így beszélték
A tajtékos két hullámok:
Felzavarták Bodor Bandi
Lelkéről a rémes álmot,
Elzavarták nyugalmát . . . és
Ment; hova? — tán ő sem tudja! —
A jó isten tudja csupán:
Merre viszen az ő utja . . .
Hol leli fel azt a rózsát,
Mit a végezt szeretetépet,
Boldogsága rózsaszálát,
S az elvesztett üdvözéget . . .
Kövesdi.

A rózsza-ünnep.

„Jövel szentléleki!”
Az igaz öröm ünnepe, a feltámadásé
után, a felvilágosodás ünnepe, melyen a
szentlélek tüzes nyelv képében meglátó-

a nemzeti jólét emelésében mily óriási erőfeszítéseket tesz e párt, arról az évenkénti adóméletek, a deficit és adóhátralékok állandó szaporodása ékesen tanuskodnak. Nagyon téved tehát a „Flutkirchner Zeitung“, midőn az általa felállított különbséget találja a két párt közt, mert az igazi különbség köztünk abban áll, hogy a kormány párt csak elmozdik a függetlenségről, valósággal pedig koldusbotot nyom a nemzet kezébe. — A függetlenségi párt pedig megvalósítani iparkodik az ország függetlenségét, hogy ennek folytán eldobjassuk magunktól a koldusbotot.

Álmodoznak tehát ők is a jámbor kormány pártiak hazánk függetlenségéről de ez eszményképet szorosán szívük mélyébe zárják, nehogy valamiképp eszükbe juthasson annak megvalósítására is törekedni, mert „az ész hideg szava“ tiltakozik ily törekvések ellen. Legalább ezt fejezte ki a kormány párt jelöltje programbeszédében; annak magyarázatával azonban adós maradt, hogy mért áll oly megegyezhetlen ellentétben a kérdéssel az ész szava a szív óhajával; lihetőleg azt gondolta, hogy megmagyarázták már ezt ő előtté nálánál nagyobb politikuskok is, miben azonban kissé tévedett, mert igekezték ugyan sokan ezen pár excellence kormány párti axiomát magyarázgatni, de elfogadható magyarázattal mindegyik szolgálni nem tudtak. Mondogatták ugyan magunkörében, hogy a függetlenségi párt programjának megvalósítása legfeljebb helyen leküzdhetetlen akadályokba ütköznek, de ezt a nyilvánosság előtt sem szóval, sem írásban szelvéstetni nem merik, mert tudják, hogy a koronának ilyenét belevonása a partusákból, sérti a monarchia elvét, de sérti különösen a felségének annyiszor is oly fényesen tanúsított alkotmányos érzelmet, ki bizonyára nem habozna egy nemzetnek alkotmányos uton nyilvánvalóan átlatlan óhaját teljesíteni, ha mindjárt bizonyos rég mellőzött udvari tradíciókat az megfogalmi iparkodásnak is.

Az 1867-iki kiegyezést maga annak alkotója csak első lépésként tekintette az ország teljes függetlenségének kivívására, ezen mű tehát nem volt örök időre szánva, azt módosítani és változtatni lehet alkotmányos uton épen úgy, mint az megalkotottat, a kereskedelmi és vámszerződések pedig épen csak határozott időtartamra léven kötve, azok megváltoztatása csak a nemzet képviseletétől függ. Hol van itt tehát ok a számító hideg észnek felháborodni a szív óhaját ellen, nem-e inkább kell támogatnia ezen óhaját, hogy megvalósuljon, mert ennek lehetetlensége csak ráfogás, mely a könnyen hívők ijesztgetésére találtatott fel.

De azért a kormány és pártja mégis a szív kizárásával számító éspolitikát követ. Midőn a kormány politikájáról beszélünk, az alatt Tisza Kálmán személyes politikáját értjük, mert csak ő a kormány, miniszter társai inkább segédei, mint kollegái.

Tisza Kálmán politikája pedig azon egyedüli és fő célban özpontosul, hogy a hatalom polezán megmaradjon s ahasát ott megszilárdíthassa. Meglehet, hogy a kormány elnök ur meg van róla győződve, hogy ő az egyedüli ember széles e hazában, ki a kormány-gépezetet helyesen igazgatni képességgel bír, s ily szempontból a hatalomhoz való szívós ragaszkodása még a hazafiság színezetét sem nélkülözi. Ánude ez erre szolgáló eszközök felhasználásában

nem igen válogatós az igen tisztelt kormányelnök ur; nincs az a helyi, személyes vagy osztályérdek, a melyet felidézni és saját előnyére kiaknázni ne röstellene. Így a többi közt kiadott a jelszó már évekkélel ezeltől a kir. táblák decentralizációja iránt; nagyon alkalmas korteszése a nagyobb városok sakban tartására, legálább a mult választás után a „F. Z.“ volt az első, mely rázendített a lámentációra, hogy is ne Pécs városa eljártotta az ellenzéki választás által még reményét is annak, hogy kir. táblát kapjon. És mivel e csalétek még eléggé vonz, lesz is gondja a kormányelnök urnak, hogy ezzel még néhánny választásnál korteszekdni lehessen. De így meg ez nagyban és kicsinyben mindennél, a bírósági székhelyek még most sincsenek végleg megállapítva, mert nagyon hatalmas eszköz a korteszekedésre, ha az egyéket várost a törvényszék vagy bíróság elvételével ijeszteti, a másikkal pedig ily bíróság juttatásával jutalmat kilátásba helyezni lehet, a szerint, a mint ellenzéki vagy kormány párti képviselőt választ. Hol mindezt nem használ, ott kilátásba helyez vasutakat, gépműhelyeket, állami hivatalok felállítását, vagy ellenkezőleg ezek elvételét, szóval az ezernyi vidéki érdekek szálait mind mozgásba hozza a hatalom megtartása iránti küzdelmében. Ez ugyan a politikai morál elveivel nem a legjobb úszangzásban áll, de a kormányelnök ész-politikájának fő alkatelemeit képezi.

De hát miben áll a kormány párt éspolitikája? itt már distingválunk kell, mert vannak ezen párban olyan elemek, kik szentül elhiszik ama sokat hangzatosított frazist, a mely szerint Tisza Kálmán nélkül a világ kifordulna sarkairól, s ezért követik őt tükön-bokron keresztül, főleg miután ily eljárással fel vannak mentve ama fáradságtól, hogy becses elméjüket valami nagyon megerőltetés a törvényhozás nehézségei kárával. Ők fegyelmelve vannak mint a jó katonák, szavaznak kommandórá s a többivel nem törődnek. Ha a főparancsnok eltalálja hibáit a kommandót, mint a mult országgyűlésen egyszer megessett, midőn Tisza Kálmán szórakozottságát saját indítványa ellen talált felállani és pártja természetesen minden gondolkodás nélkül utána mind egy szál felállván, szerencsésen le is szavazták tévedésből Tisza indítványát, az ily baklövés nem terhelhetik a hü kormány párti képviselők lelkiismeretét, hisz ennek nem ők voltak okai, miért hibázta el a vezér a kommandót! — A kormány párt ezen részénél az képezi tehát az ész-politika, hogy feltelentül megbiznak Tisza Kálmán eszében, hogy annál kevésbé kelljen megerőltetniük a magukat.

De van a kormány pártban egy másik hatalmas része is, mely már nincs annyira meggyőződve a Tisza kormány egyedüli udvözítő voltáról, de élelmesen felismervén az erős Tisza gyenge oldalát, s ki indulva a „do ut des, facio ut facias“, de különösen „a facio ut des“ elvéből teljesen a dicsőségesen uralkodó kormányelnök szekerének tolasára adta magát, elvárván természetesen ezért az illő honoráriumot, melynek osztogatásával Tisza nem is szokott szükmarkuaskodni. Ezek az igazi éspolitikusok, kiknél a szív sőt az ellenkező meggyőződés is hátterbe szorul. Mert hát nem ész ellenes dolog-e ellenzéki mandatummal jelenni meg az országgyűlésen, mely bizony nagyon rossz ajánlólevél a magas hivatalok elnyeréséhez, kivált ha különben az ahhoz való képességben is egy kissé szükölködünk; mely nyit utat

— Hát aztán, nem mindegy a?

— De nem ám! Hanem azt mondom, hogy Rózsika lesz a pünkösdi királyné, vagy solase lassam kelmedet az életben, — szolt a leánya határozottan.

Gyuri csak bámult. Aztán hogy kissé magához tért, még egy kérdést akart megkoczkáztatni.

— Hát aztán miért nem lennél te a pünkösdi királyné, hiszen te is vagy oly szép és oly eremes, mint a Rózsika?

— Mindegy, de én csak a kelmed szívének akarok királynéja lenni s az csak úgy lehetek, ha kelmed szavát adja, hogy Rózsika lesz a pünkösdi királyné, mert másképp kiadom kelmednek az utat.

Gyuri nagyon megrökönyödött erre a határozott kijelentésre, de azért mégis megkísérelt a további védekezést:

— De hiszen angyalom, az nem is egészen éntőlem függ.

— Tudom, de ha kelmed kijelenti szándékát, a választás egyhangulag és simán fog megessni s így nagyobb lesz a tisztesség Rózsikára, meg a falura nézve is.

— Nem bánom, hát legyen úgy!

Igy folyt a korteszekedés az egész faluban, a legényeket ziveik választottjai mind ugyancsak Rózsika megválasztására buzditották, mert az testi és lelki bájainál fogva annyira fölötté állt az egész falu leánykájának, hogy irigykedés nélkül tekintették, akármilyen tisztesség érte is őt, megegyést mindegyik leány irigylet volna.

Az volt a blvös titok kulcsa, mely egyetértésre bírta a falu szüzeit és legényeit s a választás egyhangulag ment is végebe, mert egyik legény se mert zive választottjának ellent mondani.

Igy világosítja meg a szentlélek a sziveket és elméket, mindentől, hol arról van a szó, hogy zavartalanul tiszta érzelssel dicsérik az Urat s hálájuk meg annak jótéteményeit. O. Árpád.

egyetemi katedrára, ha egy mákszemnyit sem lendítettünk is a tudományon sem szóval sem irással; mely kizár a kormány befolyásától függő záros vasuti igazgatóság és bank-iratorok elnyerésétől. Ilyeneket már csakugyan a hideg számító ész vezet a politikában, de Isten őrizze is meg szegény hazánkat tőlük.

Dr. Antal Gyula

1875-ben — és — 1884-ben.

A kormány párt országgyűlési képviselő-jelöltje, a minapában tartott programbeszédé alkalmával nagyon sokszor és igen nyomatékosan hangoztatta a „következtetés“et s oly dicső tulajdonságnak tűntette fel, mint a mely egyike a legszébb férfi jellemvonásoknak, a mint hogy igaz is, aztán hosszas okoskodás után kihoztta, hogy ő benne e dicsőretreméltó jellemvonásból nagy mértékben van. Bajos ezt bizonyítani!

Nem is sokat törte az esztét, de meg hiába is törte volna, mert hát a hol nincs, ott ne keres, mondja a példabeszéd, — elég az ahhoz valamivel csak elő kellett állani; denique letiporta két egyetemi tanár-társát a fekete sárg s ezekre állva, verte helykén a mellét. Elmondta, hogy Cseregyhy a katedráról mindenkor kikélt a pénz-büntetés ellen, rendkívül rosszalva azt, minthogy általa nem annyira maga a bűnös, mint inkább ennek a családjá, környezete sujtatik érzékenyen stb. és daczára ennek, ő alkotta meg ama büntető törvénykönyvet, melynek alig van paragrafus pénzbírság nélkül. Hol itt a következtetés? ... Szilagyit is felemlíti s úgy mond ez is éppen az ellenkezőjét teszi annak, mint a mit a katedráról hirdet, tanit. Hol itt a következtetés? ... Kérdi ismét s illő szóközi pauza után, hátszahajszó nagy páthosszal, de még nagyobb intrikummal megszólal, hogy ő „nem“ ilyen.

Talán ez volt az első „nem“ mit — teljes világéletében — kimondott s most se mondott igazat.

De nem ám!

Mert biz ő is csak azon nádszál természetű gárdába tartozik, melynek lovagjai arra hajlanak, a merre a szél fúj s a köpeny-görgetás mesterségében megközelíthetetlen művészek.

Emlékezzünk csak egy kissé vissza!

Midőn a jámbor siklósi-kerületbeliek 1875-ben megválasztották szerencsétlenségükre országgyűlési képviselőjükké, az alkalmából a pécsi akadémián ifjuság részéről, mint a kiknek ez időben tanára volt, tisztelgő küldöttség menesztett hozzá és pedig dr. Karay Lajos, akkor joghallgató, jelenleg kaposvári kir. alügyész vezetése alatt. E küldöttség meleg hangon (azon örömben, hogy megszabadult tőle) üdvözölte s egyuttal bucsut is vett tőle. Dr. Antal Gyula ekkor hozzá fogott nagy garra a dikézióhoz, melynek kapcsán tüköt-köröt összegerebléve, többek közt dr. Kovács Zsigmond akkori megyés püspökkel ellen a legelősebb módon kikelve, vele egyetemben az egész papságot legyalázta és végül magát a papi intézményt is megtámadta a lehető legmérgesebb epéskedéssel.

E dikézió nyomai ma is meg vannak és pedig a „Flutkirchner Zeitung“ 1875-iki évfolyamának egy ez időre eső tárczájában.

Tessék csak elolvani!

És mit tesz ma dr. Antal?

Valóságos páduai szent Antal. Leoldja a sarut s úgy közelít a csipke-bokorhoz. Szent áhitattal beszél a vallásról s hízelve hajt térdet a jámbor szamaritánus a vallás felkentjei előtt, — azok előtt, a kiket ezeltől kilencz évvel pogányul megtámadott.

Program-beszédét megtartva, elment dr. Dulanszky Nándor megyés püspökünkhöz, elment a káptalan minden egyes tagjához, még a káplánokat is felkereste, csak hogy megnyerje kegyeiket, megnyerje szavazataikat.

Most mi kérdezzük, hogy hol itt a következtetés?

Hja! tempora mutantur et nos mutamur in illis.

Ugy-e bár doktor ur?

Ezt szükségesnek tartottuk elmondani pártunk érdekében, hogy lerántva az álarcsót dr. Antal Gyuláról, a maga csupaszságában mutassuk be a választó közönségnek s különösen a derék papságnak, melynek jelentékeny része mindenkor a mi zászlónk alatt harezolt, hogy így felismerve a báránybőrbe bujt farkast, tudja magát mihez tartani s akkor, midőn szavazásra kerül a sor, arra adhassa votumát, a ki azt megérdemli.

Eljen a függetlenségi párt és ennek képviselő jelöltje: dr. Czirer Ákos!

A kinek háza üvegből van, az ne dobálódzék kövel!

A „Pécs“ egyik közelebbi számában pártunk képviselőjelöltjének személyi tulajdonait kiemelve, simogatók közben körömlöni is iparkodtak, midőn azt állítja, róla, hogy az imént lefolyt országgyűlésen képviselőnk saját elvtársai között nem jól érezvén magát, nem tehetett mást, mint hallgatott.

No ha a „Pécs“ csak kissé figyelemmel kísérté volna az országgyűlés műkö-

dését, tudnia kellene, hogy volt képviselőnk csak magában az utolsó ülészakban is, többször szólt fel s pedig némely kérdéseknél nagyobb szabású beszédekkel, míg ellenben a pécsi kormány párt képviselőjelöltjének, bár két cikluson keresztül volt képviselője a siklósi kerületnek, mely vele, a hatalom által rá tukmáltól oly annyira meg volt elégedve, hogy a harmadik választásnál már uti laput kötött a talpára, hangját csak az „igen“, vagy „nem“ kimondásában hallhatták. — Valljon mi okozhatta dr. Antal Gyula ur hat évi hallgatását, mert ő ugy hiszszük elég jól érezte magát képviselői székében?

Program beszédének meghallgatása óta egy kissé gyanítjuk ennek okát s hiszszük: hogy bizonyos latin közmondás lebeghetett szeme előtt a hallgatásról és bülcességéről.

Vidéki levelezés.

Vejtí, (Baranyamegye) 1884. jun. 3.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A siklósi választókerület két szál emberből álló szabadelvű mamelukpárt elnöke, jegyzője, meg az ördög tudja mi nem, két szál mindenesi találtak maguk részese képviselőjelöltet, valami dr. Váradi Béla, budapesti ügyvéd személyében. El is felejtett mondani, kik legyenek azok a híres két szál emberek, kikből a siklósi szabadelvű mamelukpárt mindenét, de mindenét ki tudja állítani! Ez a híres két ember áll Pakuzsi... és még Darazi Ödön ügyvéd urakból; ezek az emberek meg arra is képesek, hogy jelöltüket se fogadni, se elveit szép, sok, választók előtt tolmácsolni tudnak, arra nyelvvel nem alkalmas. Dr. Váradi Béla 10—20 választói előtt (ezek is Hídvég és Hírös községek hivatalból kirendelt egy pár érdemes előjárósága megjelenése által szaporodott fel) programbeszédét f. hó 2-án délután Harkányban megtartotta. A híres programbeszéd körülbelül abból állott, hogy Tisza Kálmán népek jogait lábbal tipró és feladó politikáját égig emelte, vagy emelni akarta s kijelentette éhes gyomorral felfegyverezett csöcsélek hallgatói előtt, hogy ő minden körülmények között Tisza Kálmán politikáját rendületlenül egy igazi s hazáját igazán szerető magyarhoz illően támogatja, — ha ő a siklósi választó kerület szabadelvű mameluk párt mandatumával, törvényhozó honatyáink között szerencsés lesz megjelenni, Tisza Kálmán politikáját fejbőlün-tásával helyesli.

Polgártársaim! tudják-e ki az a dr. Váradi Béla? tudják-e azt, hogy ő volt Debreczenben zsinaton világi képviselő, domesztika-adó behozatalnál közreműködött; tehát még orsz. gyűlési képviselő se volt járásunkban, mégis nyakunkba ujjab terhet, újabb adót szavazott. Polgártársaim! sorakozunk; — kövessük dr. Váradi Bélát körutájában s mindenütt a költővel mennydörögve szavaljunk:

Talpra magyar, hí a haza!
Itt az idő, most, vagy soha!
Szabad vagy független párt leszünk!
Ez a kérdés, válasszatok!
A magyarok Istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy Tisza-pártiak
Nem leszünk.

Polgártársaim! meg vagyok győződve arról, hogy a helyzet nagyságát, nemzetünket érendő veszedelmet felismerték; Tisza Kálmán politikáját támogató jelöltre szavazatokat nem adják. Polgártársaim! tömörüljünk hazánk nagyfia által fennhordott szent zászló körül, mely szent zászlóra a szent szó: szabadság, testvérség, egyenlőség és függetlenség van írva, a szent ügyért felemelt szent zászló áruálás folytán egyidőre porba hullott; jött azonban magyar hazánk egére egy virradat, mely virradat reggelén a szent ügyért egykoron fennhordott zászló megint fel lett emelve, most jelszóul van zászlónkra írva Magyarország önállósága és függetlensége, választókerületünk zászló-tartója lesz Olay Lajos. Éljen a haza! Éljen hazánk nagy fia Kossuth Lajos!

Kamu Péter,
választó polgár.

Törvényeségi csarnok.

Előadott polg. ügyek.

Jun. 3. Vés e y Reszó törv. széki bíró által. Buzás Tamásné — Rubin József ellen örökösödés. Herbert Miklósné — öz. Herbert Miklósné ellen tájajdonjog iránt. Dóczy Mária — Klnószky József ellen házasság végleges felbontása iránt.

Előadandó bünt. ügyek.

Jun. 9. Ritter Antónia és tsai ellen lopás. Pap István ellen csalás m. st. Jun. 11. Pfiszter László és tsai ellen lopás. Banet Adolf ellen magánokirat hamisítás miatt. Jun. 14. Lengyel Ferenc ellen gyilkosság és rablás miatt.

Különfélék.

— Dr. Czirer Ákos programbeszédé.

Városunk függetlenségi párt országgyűlési képviselő-jelöltje, pünkösdi másnapján tartotta meg a „Hattyu“ nagytermében program-beszédét, melyre a választó polgárok imponzans sokasággal gyűltek össze. Dr. Czirer Ákos, kinek politikai hitvallását alaposan ismeri már városunk választó-közönsége, ez alkalommal ismételve a függetlenségi párt vezér-eszméit, törekvésének irányát meghatározó ténykedések sorozatát, az uralkodó politikai s társadalmi kérdésekről szólva, kifejtette

saját nézeteit, meggyőződését és álláspontját. Átérezte, átgondolt beszédének szoros eszmélenczolatá kapcsán, élet-bülcselet és élet-igazsággal karöltve, a legszilárdabb politikai jellemvonásainak, irány-elveinek adott ékes szavakban erőteljes kifejezést. A hallgatóság, mely pártkülönbség nélküli sokaságból állott: keresztény, zsidó, hivatalnok, ügyvéd, pap, iparos, kereskedő stb. stb. — egy-egy-harsozó éljenekkel adott kifejezést a beszéd feletti helyeslésének. Mindenki elragadtatva hallgatta derék képviselő-jelöltünk s családta demesthenesi ékeskészlését s az abban nyilvánuló nagy és fenséges gondolatokat. — A jeles program-beszédet lapunk mai számához mellékelve veszik t. olvasóink.

— Orsz. gy. képviselő-jelöltek Baranyában. Miután már bizonyos megállapodás történt megyénkben az orsz. gy. képviselő-jelöltek fellejtése érdekében, hoztuk neveiket. Pécssett fellejték: dr. Czirer Ákos függetlenségi és dr. Antal Gyula kormány párti. — A pécsi járásban: Nagy Ferenc függetlenségi és dr. Krasznay Miklós kormány párti. — A szentlőrinczi kerületben: ifj. Jeszenszky Ferenc egyedül. — A siklósi járásban: Olay Lajos függetlenségi és dr. Váradi Béla kormány párti. — A mohácsi járásban: dr. Deutsch Lipót mérsékelt ellenzéki egyedül. — A dárdai kerületben: Szily László mérsékelt ellenzéki egyedül. — A hegyháti járásban: Siskovics Tamás pártoküvli és Sztár Dónes függetlenségi antiszemita. — A pécsvári kerületben: Kardos Kálmán kormány párti egyedül.

— Jól megy, csak rajta! A pécsi járásból napok óta érkeznek különbözők különböző hírek, melyek mindegyike dr. Krasznay Miklós kormány párti képviselő-jelölt által minden szemérem és tapintat nélkül üzött lélekvasárlásról szólnak. A mameluk-jelölt kortes-hajszája annyira botrányos, hogy a józanabb gondolkozás s romlottanabb lelki polgárság undorral fordul el tőle. Vannak azonban oly atyafiak is, a kik felhasználva az alkalmat, elfogadják a Judás-pénzt és a literest, de mindemellett a függetlenségi párt zászlója alá sorakoznak s Nagy Ferencre adják szavazatukat. Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy dr. Krasznay utasítást adott egyes községek bíráinak, hogy ha találkozik alkalmas egyén a kortes-kupezkedésre, ki öt forintjával szavazatát vásárol, egy kúldjék be Pécsre hozzá az illetőt. Találkozott! Csütörtökön reggel beállított egy herendi atyafi a jelölt lakására és — megkötöttet az alku. — Kurjuzum-kép még ide iktajtk a következő: Magyar-Peterden vagy eszem-izomot rendezett a jelölt ur, s a „ceh“ hatvanhárom forintra rugott, melyre a derék, eget-földet ígér korifeus öven forintot fizetett és a hátralevő összeg kifizetését megtagadta. A szükkeblt csardás-gazda azonban ünnepélyesen kijelentette, hogy beperi. — Ez aztán dicső eljárás, büszke lehet a kormány párt jeles zászlósa, kik a korrupció szörnyével szállnak táborba, hogy ellenük harezoljanak! — Csodáljuk, hogy a fiskális ur, mint afféle törvénytudó ember, oly kevéssé ismeri a választási törvény paragrafusait, hogy még azt sem tudja, miszerint ugy a vesztegetés, mint az, a ki magát megvesztegetett, büntető eljárás alá esik.

— A pünkösdi ünnepek. A szentlélek elővetélenek magasztos ünnepeit mely áhitattal, vallásos kegyelettel töltötte városunk keresztény közönsége. Szentegyházaink mindenütt zsufolással megteltek, különösen a lyeumi templom, melyben megyés püspökünk a bérnálás szentségét osztotta ki. — Délután a szabadba rándultak ki, legelőben az üszögli erdőbe, hol valóságos özőne volt az emberiségnek, alig lehetett mozogni. — A vidéken pedig folytak a program beszédek.

— Mit művelnek a pécsi jogászok?

Jogakademiank előző köre m. hó 31-én, szombaton tartotta övárosi közgyűlését. Első sorban az egyes tisztviselők (bírógyűző, pénztáros, könyvtárnok) terjeszték be a lefolyt évről szóló jelentéseiket. Ezután az olvasókör „egy lelkes barátja“ által e tanév elején a 3 legjobb felolvasásra kitzított díjjak (2—2 darab arany) osztattak ki. Jutalomban részesült első helyen Vágó Lajos „Az amerikai konkurrenzia lényege és hatása a magyar mezőgazdaságra“ és „A jelenkor egyik fő kérdése: a vámkérdés“ című szép felolvasásaiért; másod sorban Vrutya János „Veszélyes-e a modern tüntepedés?“ s harmadszor Jobszt Béla „Turgot francia miniszter, mint nemzetgazda“ címmel tartott felolvasásaiért. A jutalmazottak mind megjelentek. Szolgáljon buzditásul e kitüntetés s reméljük, hogy a következő években a felolvasások száma csak növekedni fog. Majd Fater Kálmán olvasóköri elnök gyűnyörül szép stílusban és meleg hangon írt bucsulevele olvastatott fel. Szűndieki bizottság tagjai Jobszt Béla, Haksch Lajos és Vrutya János választottak meg. Végül Mihályf Ernő alelnök rokonszenves hangon vett bucsut a tagoktól. — Örömmel konstatáljuk, hogy Kossuth Lajos, hazánk nagy fia, legutóbb küldött hálánylatkozatában a pécsi jogakademia olvasó-köréről is megemlékezik, melynek tagjai a mult évben születése napja alkalmából üdvözölő stürgönyt menesztettek hozzá.

— A magyar szent korona országai

Erzékének a nem várt kategorikus kijelentésén, mert hiszen már egész esztendő óta azzal bítegette magát, hogy az idén az ő szívének bálványja a szép Erzsike fogja viselni a pünkösdi királyné méltóságát.

— Hát aztán miért épen a Vámosék Rózsikája? — kérdi a legény erősen szemébe nézve a leánykának.

Ez azonban emberül kiállja a tekintetet annyival inkább, mert abban az iránta való gyöngéd érzelme tüközödött.

— Hát aztán, talán kifogása van kelmednek ellene?

— Kifogásom nincs ugyan ellene, de...

— De mi...

— Csak ugy gondolom.

— Mit?

— Hát azt, hogy idé...

— De ne izéljen hát, hanem mondja meg egyenesen, hogy mit forgat az elméjében.

— Hát azt gondolnám biz én, hogy a pünkösdi királyné sora az idén nem a Vámosék Rózsikáján van, hanem... s ezzel oly szerelmesen pillantott a leánykára, hogy ez azonnal kitalálta gondolatának további menetét, de azért el nem árulta volna, hanem csak tovább faggatta Gyurit.

— S aztán ki lenne az a más? Ismer kelmed talán valakit, a ki érdemesebb volna a tisztességre, mint a Vámosék Rózsikája, ki épen most tölti be életének tizenhatodik évét, kire tehát legjobban illeik a nóta is:

„Nem anyától lettél,
Rózsafán termeltél,
Piros pünkösdi napján
Hajnálnal születtél!“

— Mintha te reád galambom nem épen ugy illelék, — felelt vissza a legény, — hiszen te is pünkösdi táján láttad meg a nap világát...

— De mégsem pünkösdi napján, mint a Rózsika.

vörös kereszt egytelének pécsi fiókja által, felerészben a helyben léteintett szegényház, felerészben pedig a budapesti Erzsébet-kórház javára rendezendő hangversennyel összekötött műkedvelő előadás ma tartatik meg a színházban. Műsor: 1. „Egmont” nyitány Bethoventől, előadja a városi zenekar. — 2. a) „Oly pár, mely egyetért” — b) „Óh, vajha nagy szerelmemet” éneki Weiszmayr Valéria ur-hölgy Preusz Adolf ur zongora-kísérettel. — 3. „Változatok” piccolo hangszerre „Don Juan” operából, előadja a városi zenekar. — 4. „Az ezredes leánya” dramolotte 1 felvonásban. Irta Bercsényi Béla. — 5. „Győzelmi dal” férfikar Huber Károlytól. — 6. „Pécsi Dalárda.” — 7. „Capriccio brillante” (22. m. H-moll) Mendelssohn Bartholdytól, zongorára zenekar kísérettel, előadja Preusz Adolf ur. — 8. „Hulló levelek” egyveleg Löhr Vilmostól előadja a városi zenekar. — 9. „Phrenolog” eredeti bohózat 1 felvonásban. Irta Justus. — Kezdeté este 8 órakor.

— **Potyá ujság!** Szeretetre méltó kedves kis naivánk, az aranyos kis „Pécs”, mely a korteskedés forró időszakában „Hírek” rovata alatt a tojás épentartásáról s a széna zöldségének megőrzéséről tálat fel olvasóink különféle emészthetetlen zöldséget, s mint már máshelyütt megemlítettük, szerdai számában egy nagy „R”-re fuvalkodni akaró pöffeszkedő kis „—”-eske (valami schneider-Fips) ugyancsak elkéseredetten me-e-e-keg; — hetek óta ingyen jár boldog-boldogtalannak. — Hja, közudomású dolog, miszerint a kormány megének megvársására mintegy 40,000 forintot juttatott a rendelkezési alapról s így a „Pécs”-eseknek is jut valami. Arany Jánosunk mondja: „Egy-egy szárnyat, czombat nyújt a kicsinyeknek”.

— **Talián-háboru.** Ugy látszik a mi heves természetű olaszaink a magyar bor még inkább vérmesíti s tübbe hozza. Ezelőtt három héttel a Mária-utczában, a Flórián-kút környékén mutatták be a közönségnek a pécsi bor hatását; most újabbban pedig, pünkösdi vasnapján délután a palya-utczában rendeztek egy kis talián-háborút. Ez utóbbi esetben oly elszántan bírkóztak taliánjaink, hogy az egyik fél orr-vesztésével végződött a csata. — Mihasznáink mindkét esetben távolléttükkel tüdőkölték, mert hát követválasztáskor rőndnek — nem muszáj lönyni!

— **Tíz. Szerdán délután megkon-**dult a vészharang az Ágoston-templom tornyában, tüzet jeleztek, miről természetesen a város magas állása férfai, a torony-baker mit sem tudott. A tűz a Makár-utca 54. sz. ház udvarán támadt, hol is egy széna-kazal vetett lángot. Szerencsére nagyobb veszedelem nem történt, a széna-kazal elégett s a lángok, nem lévén hatalmukban semmi egyéb égvényes tárgy, szép esendesen elszunyadtak. — Tüztölmintzémény, hol kérel az éji homályban?

— **Vesztett kutya.** Meghozta a rendőrkapitány ur a kutyaliter szigorú kutya-szabályrendeletet (noha végre nem hajtja) de biz azért mégis van vesztett kutya, sőt szerencsétlenség is merül fel általa. Szerdán délután a főtczában kóborolt egy vesztett eb s egy kis fiút és több ebet megmart. Rög-tön nagy lármá és még nagyobb népesődtetlet támadt, aztán nagy sokára megjelent egy rendőr is, a ki egy két esőtű fringival a vesztett eb vadászására indult, de eredménytelenül, mert nem bírta lelőni. — Ennek kapcsán figyelemzetnünk kell a kapitány urat, hogy ha már kiadta a rendeletet, tartsa is be szigorral s ne tegyen kivételeket annak végrehajtásában.

— **Vándortanári működés.** Pár nap előtt tért vissza körútrjáról Dező Miklós szőlőszőlési és borászati vándortanár, ki múlt hó 29-én Siklóson, azután Terehgyen, Harkányban N.-Harsányban, Karancson, N.-Bolyban és Mohácsban tartott gyakorlati előadást a szőlőgyomlálásról, mint a szőlő állandó zöldmunkájáról. — A mint több helyről értesültünk, mindinkább érdeklődnek ezen intézmény iránt a termelők, mert míg egy száraz szakközlemény ártéttel marad és adatik át a feledékenységnek, addig a helyszínen, a szőlőtöke mellett oktatolva bebizonyított hátrányok, hiányos ósdi munkák káros következményeiről előszóval előadottak emlékeztetbe maradnak, még a kevésbé értelmes termelő előtt és azok előtt is, kik szaklapot, könyvet nem olvashatnak. — Csak örülni tudunk, hogy végre a sötétben tapogatózó népnek is viláosság gyújtott, s hogy bortermelésünk emelése némi ut lett mutatva, melyen néptük haladva, áttér a helyesebb szőlőművelésre, borkezelésre, minék jelentősége, valjukk meg őszintén, nem kevés jelentőségű mai viszonyaink között.

— **A ki nem szereti az igaz szót.** — A „F. Z.” esztörtéki számában összeférhetlennek tartja, hogy ajánlva a függetlenségi jelelt megválasztását, ugyan a lapban Eötvös Károlyt saktervédőnek neveztük. — No hát azt, hogy saktervédő volt Eötvös, azt sem ő maga, sem a „F. Z.” nem tagadhatja, — ő maga t. i. Eötvös nem lát benne megszerényítőt, meggyőződöttnek állítva magát arról, hogy ártatlan védelmezett, ha a „F. Z.” megszerényítőt talál benne, akkor azon alapos gyuanra ad okot, hogy maga sem tartja ártatlannak a megvédelmezett sakterkot.

— **A dumamelléki reform. egyház-**kerületnek megtrúlt szuperintendensi állo-

masára a szűkebb szavazás eredménye az lett, hogy kapott Szász Károly 135, Filó Lajos 107 szavazatot, tehát mégis Szász győzött 28 szónyi többséggel.

— **A harkányi firdővendégek száma** e hó 4-ig volt 380, átutazók száma 2754.

— **Halálozás.** — Szakvály Anna, Szakvály Emil ügyvéd ur nővére élte 27. évében május hó 31-én elhunyt és június 2-án délután lett eltemetve díszes gyász-kísérettel. — Béke poraira!

— **Kaufman és Simon hamburgi** cégének lapunk mai számában lévő hirdetésére különösen felhívjuk a közönség figyelmét. Kinek hajlandósága van kevés költséggel a szerencsét megkísérteni, annak ezen sok és jelentékeny nyereményekből álló, Hamburg állam által biztosított, pénzkiosorolásra a részvételt ajánljuk.

— **Lapunk mai számában meg-**jelent Valentin & Co., jó hírben álló hamburgi cég a Hamburg állam által biztosított pénz-sorsolási hirdetményére felhívjuk olvasóink figyelmét, mely kétség-kívül a közönséget érdekli, minthogy általa mindenkinek alkalom nyújtatik csekély költséggel a szerencséséjé megkísérteni.

— **Lapunk mai számában közzétett** Pacher E. hirdetésére különösen felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Szerkesztői posta.** — H. K. urnak helyben. — Kívánságának jogosultsága a sértés minőségétől és körülményeitől függ, a kérdés szellettetésé nem is lapunkba vltó. — M. Gy. Baranyavár. — A kortes vers jó gondolatai nincsenek nyomdadrétt rimkebe foglalva. — K. P. urnak Siklós. — Sajnáljuk, hogy a körülményekről előbb nem értesített egy mint most.

— **Nyílt-tér. *)** Egy közjegyző nyilatkozata. B. Á. T. sz. é. k. Magyarországon (Tolnamegyében) 1884. április 29-én. Tekintetes ur! A nékem küldött Brandt Richárd-féle svájci labdacsokat gyomorfájdalmak, s kiválóan gyomorrelénykésődásban szenvedőknek mint unikumot mindenkinek a legjobban ajánlhatom, minthogy az én gyomor-fájdalmam ezen labdacso 8 napi használatá által teljesen alntat. Fogadják legbensőbb köszönetemet. Mészáros János közjegyző. A valódi B. R. féle svájci labdacso kaphatók minden gyógyszer-tárban, ára szelencéjének 70 kr. de figyelni kell, hogy a doboz címlapján Brandt Richárd aláírása s a svájci fehér kereszt vörös lezöben meglegyen. Főraktár egész Magyarországra Török I. gyógyszerésznél Budapesten.

— **Luzsovics László** Papir-, rajz- és írószereke üzlete Pécsen, Ferenciek-utca 3. szám a kistér közvetlen közelében.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerk.

NAGY FERENCZ lapkiadónos. **Halsch Emil,** felelős szerkesztő. **Kis József** szerkesztőtárs.

Hirdetések: JELENTÉS. Van szerencsém a t. cz. közönség szíves tudomására hozni, hogy az építész terén Bécsben s vidékén több éveken keresztül, jelesen nagybbszerű építkezési vállalatoknál lakházak, különféle gazdasági épületek, templomok és vasutak építése körül szerzett tapasztalatokkal Pécs sz. k. város területén mint építész megtelepedtem és mint ilyen önállólag mindennemű építkezéseket elvállalok és azokat a legszilárdabban foganatosítom is. Szíves megbízásokat elfogadok s minden tekintetben törekvésemet oda irányítandom, hogy a nagyon tisztelt közönség teljes megelégedését kiérdemljem. Teljes tisztelettel **Schlauch Imre** építész, lakik Pécs-belváros, Hunyadi-utca 16. sz. a. 166. (3-3)

4653 sz. alisp. 84.

Arlejtési hirdetmény. A villány-vaiszlói megyei ut, a siklósi járásban, Monyoroska pusztá táján folyó évbén 1396 méter hosszban vállalat utján kiépítendő lévén, e czélre 9654 forint 70 krnyi összeg irányoztatott elő.

Ezen építési munkák keresztülvételének biztosítása céljából — a szóbeli árlejtés kizárása mellett — az írásbeli zárt ajánlati tárgyalás folyó évi június hó 16-án délelőtt 10 órakor Pécsen a megyei székházban fog megtartatni; a mi is ezenel oly

hozzáadással és figyelemzetéssel hozatik köztudomásra, hogy ezen vállalatra vonatkozó 50 kros bélyeggel és 5% bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatok fent kített napon d. e. 10 óráig nyújthatók be s fogadtatnak el a megyei jegyzőség hivatalos helyiségében s hogy ugyanott az építési munkákra vonatkozó műveletek is betekintethők.

Pécsen, 1884. évi június hó 1-én. Alispán ur távollétében **Bartosságh Imre** s. k. főjegyző.

Ügynökök kik értékpapiroknak eladással részletfésítésre már foglalkoznak, egy régi első rangú bankhéndél igen kedvező feltételek mellett kintűn alkalmazást nyernek. Ajánlatok a „Fortuna” kiadó-hivatalhoz Budapesten, Deák-utca 5. sz.

MÉSZÁROS FERENCZNE BUTOR-RAKTÁRA Pécsen, Király-utca 14. Raktár mindennemű asztalos- és kárpitosbutorokból, vasbutorokból, tükrök és ablakramákból, Thonet-féle székek tömören hajlított fából, nádából és furnélés. Átvételnek teljes műizlési beburtozások és termek, egy szobák spaliozása és díszítése. Elvállaltatnak butorok csomagolása és elszállítása. Kívánatra képes árjegyzékek ingyen és bérmentve szolgálatra állanak. 151. (0-5)

Nyujtsuk a szerencsének jobbunkat! 500,000 márka főnyereményt ígér kedvező esetben a hamburgi nagy pénzorsorjáték, mely a magas kormány által jóváhagyott s biztosított. Eme újabb játék-tervezet előnyös berendezése abban áll, hogy rövid pár hó lefolyása alatt 7 sorsolásban 100,000 sorsjegy közül 50,500 nyereménynek kell biton történni, ezek között vannak főnyeremények esetleges 500,000 r. márka illetőleg:

1 nyerelem. á. m.	300,000	26 nyrm. á. m.	10,000
1	200,000	56	5000
2	100,000	106	3000
1	90,000	253	2000
1	80,000	6	1500
2	70,000	515	1000
1	60,000	1,036	500
2	50,000	29,200	145
1	30,000	19,463	nyeremény á. m.
3	20,000	200, 150, 124, 100, 94,	
5	15,000	67, 40, 20.	

Ezen nyereményekből az első osztályban 4000 sorsolatik ki 157,000 m. összegben. — Az 1 oszt. főnyeremény 50,000 mt. tesz s a 2-ikban 60,000, a 3-ikban 70,000, a 4-ikben 80,000 az 5-ikben 90,000, a 6-ikban 100,000, a 7-ikben azonban esetleg 500,000, illetőleg 300,000—200,000 stb. márkára emelkedik. Ezen nagy, az állam által biztosított pénz-sorsorjáték legközelebbi nyereményhúzósa hivatalosan meghatározottat és már

f. é. június 11- és 12-én történik és kerül ehez:

1 egész eredeti sorsj. csak 3.50 frt o. é.
1 fél " " " 1.75 frt o. é.
1 negyed " " " 90 kr o. é.

Mindennemű megbízások, a pénz beküldése, postautóni fizetés vagy az összeg utánvétele mellett rög-tön a legoudosabban teljesítetnek, mindenki az állam czimerével ellátott eredeti sorsjegyet tőlünk saját kezébe kapja. A megrendelésekhez szükséges hivatalos tervezetek ingyen mellékeltenek, melyekből egy a nyeremények beosztása az illető osztályokra, mint szüntén az illető betétek is meg-láthatók és minden húzás után érdekelte felinknek felhívás nélkül megküldjük a hivatalos húzási lajstromot. Kívánatra a hivatalos tervet előre megküldjük megtekintés végett bérmentve és kések vagyunk nem tetszés esetében a sorsjegyet az összegnek visszafizetése mellett húzás előtt visszavenni.

A kifizetések tervezetben pontosan s az állam jóállása mellett történnek. Csoportozatunk mindig a szerencse kegyeltje volt és érdekelt feleinknek gyakran a legnagyobb nyereményeket fizettük ki, többek között 250,000, 100,000, 80,000, 60,000, 40,000 stb. márkával.

Egy ily, a legszilárdabb alapokra fektett vállalatnál előreláthatólag mindenütt a legelőn-kelb részvétre lehet biton számítani, a mért is szíves megrendeléseket a közeli húzás miatt minél előbb közvetlenül kérünk megtenni. **Kaufmann és Simon,** bank- és váltóüzlete Hamburgban. U. i. Ezenel köszönetünket nyilváníttuk az eddig megajándékozott bizalomért, s kérjük a hivatalos tervnek átekintése által meggyőződést szerezni a nyereményekre nagyszertű ki-látásáról, a miket ezen sorsjegyek nyújtanak. 137. (7-7) A fentebbiek.

PACHER E.
PÉCSEN
SZÉCHÉNYI-TÉR 17. SZÁMÚ BAZÁR ALATT.

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani nagy gyári rak-táramat a legjobb minőségű esztergályi közönséges táblávegekből a legelső mi-nőségű belgai szolin táblávegekből, tető-tábla és tükrővegekből, színezett, matt és díszes mintázott üvegtáblákból az utóbbiakat a legújabb izlés nagyon föl-karolta és általános közkedveltséggel alkalmazták számos szalon-ajtókba, könyveszék-r-nyekbe és díszablakokba, továbbá képereteknek való faragott fekete fa aranydíszítés-sel és aranyozott lécekből. Felvállalok mindennemű üveges munkákat u. m. új épületek teljes beüvegesését, melegágyak, virágházak, világító tetők beüvegesését és bolti beren-dezések és kirakatok tükrötáblávali beüvegesését. Belgia leghíresebb gyáraival való összekötötéseim folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a felvállalt munkámhoz a világ legjobb gyártmányát használhatom és jutányos árral kiállok a versenyt Buda-pest és Bécs legelső házaival szemben is.

Továbbá felvállalok e szakmába vágó mindennemű javításokat, ablak-javítások házhoz külvé is eszközöltetnek, elvállalok mindennemű képeretek elkészítését; továbbá nagy választékban vannak raktáron vizit, kabinet, makart és boudoir képeretekből a leggyeszertűbből a legdíszesebb kiváló olosz árakban.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.
Kiváló tisztelettel
PACHER E.

Az első pécsi asztalos-egyesület
68
Held Gusztáv, kárpitos
KISTÉREN.

ajánlják a n. é. közönségnek dúsvalasz-téku raktárakat mindennemű

asztalos, kárpitos és esztergályos

saját készítményü legújabb és legjobb minőségű árukból legjutányosabb árért.

Ugyszintén: azon hírneves **Köh-n-féle székeket** hajlított fából, **vasbutorok-t,** **tükröket** stb. a melyekből folyton nagy választék tartatik.

A midőn felkérjük az e szakmába vágó czikkekre szükségleteik fedezésénél minket megbízásaikkal szerencsétlenni, ajánljuk magunkat meg mindennemű **asztalos- és kárpitos munkák** elkészítésére, **vendégfogadók és kávéházak** teljes stílusú berendezésére, valamint legu-jabb minta szerinti új tekeasztalok ké-szítésére és javítására.

Az eddig bennünk helyezett kegyes bizalom és pártfogás fentartását jövőre is kérve, maradunk

mély tisztelettel
az 1. pécsi asztalos-egyesület
és
HELD GUSZTÁV,
kárpitos, kistéren.

147. (0-2)

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. tszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Plainer Lajos pécsi lakos, Stienen Frigyes és neje végrehajlt szervenő elleni 360 frt tőke-követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. tszék az árverést 1. a bikali 36. sz. tjkvben felvett 36. szám ház, belsőség és 1/2 telekre 1308 frt; 2. a bikali 39. sz. tjkvben 1 a. 1/2 telekre Stienen Frigyes illető 1/10 erdőre 269 frt; 3. a bikali 395. sz. tjkvben 43 szsz. a. kert 39. sz. ház, 45. szsz. belsőségek Stienen Frigyes illető 1/3 részére 105 frt ezennel megállapított kikiáltási árban el-rendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi július hó 16. nap-ján d. e. 10 órakor bikali községi bírói lakban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el-adatni fognak.

Arverési szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 % -át vagyis 130 frt 60 kr, 26 frt 90 kr és 10 frt 50 kr készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfoylammal számított és az 1884. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügym. rendelet 8. §-ában kije-lölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bi-róságнал előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvszék, mint telekvi hatóságának 1884. évi május hó 9-én tar-tott üléséből.

Kiadta
Visy Pál,
kir. tszékí jegyző.

180. (1-1)

Ezer darab takaréktűzhely készletben
minden alakban és nagyságban a legjutányosabb árak mellett

Mestrits Imre lakatosmester
legnagyobb választéku
takaréktűzhelyek és kályhák raktárában.

Nagy készletben tart minden e szakba vágó tárgyakat.

Nagy készletben tart minden e szakba vágó tárgyat.

Műhely és raktár
Pécsen,
belváros Király-utca
38. szám. saját házban.

Lakás bérbeadó.

Megye-utca 15-ik számú házban egy három szobából álló lakás, konyha, éléskamra, pince és fakamrával folyó évi október elsejére haszonbérbe adatik, ezen lakás központi Maudinger fűtéssel, mosókonyhával és vízvezetékkel rendelkezik.

179. (2-1)

Mária-celli gyomor-cseppek

jeles hatású gyógyszer a gyomorminden bántalmak ellen

és fölülmulthatatlan az étvágyhiány, gyomorgyengeség, rosszszagú lehelet, szelek, savanyu febfogás, kólika, gyomorhurut, gyomorférgés, húgyköképződés, túlságosan nyálkázás, sárgaság, undor és hányás, főfájás (ha az a gyomorból ered), gyomorférgés, székszorulat, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, gúliszta lép és májbetegség, aranyér bántalmak ellen.

Egy üvege ára használati utasítással együtt 35 kr. Kapható: Pécselt Balás Údön, Kovács Mihály és Sipőcz István gyógyszerész úraknál. Valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerüzében és kereskedésében. Központi székhely: raktár nagyban és kicsinyben.

BRADI KÁROLY.

az „Órangyalhoz” címzett gyógyszerüzében Kremzierben, Morvaországban.

111. (0-10)

CHRISTOPH FERENCZ-féle
padló-fénymáz (lack)
szagtalan és azonnal száradó.
A czélszerű tulajdonságai és az azzal egyszerű bánásmódja által a padlók magánbevonására igen alkalmas szer. Készletben van különféle színekben (borítva mint olajfesték) és tisztá (csak fényesítő).
Festési minták és használati utasítások a raktárakban.
Christoph Ferencz Berlin és Prágában.
Feltaláló és egyedüli gyárosa a valódi padló-fénymáznak.
Raktár Pécselt, Frankfurter Albertnél. 168. (3-3)

Harkányi gyógyfürdő.
Harkányi gyógyfürdő
Magyarország, Baranyavármegyében,
fürdőidény Május 1-től Szeptember 30-ig.
Ezen 50° R. természetes meleg ártézi kénforrás kitűnő gyógyítási hatással bír csusz, köszvény, görvény, idült bőrkülfetekre, aranyér, nőbántalmakra, fogamzási hiányok, sebészek, daganatok és higanyos gyógyszerek által okozott mérgezésekre, továbbá máj-, lép-, általán mirigy-daganatokra, nehéz hallás, idült szembajok és ivarszervi bántalmak ellen.
Habár ezen fürdő hőmérséklete oly hosszú évek lefolyása óta számtalan kiváló gyógyeredményei által meg is lett alapítva, mégis a fürdőigazgatóság sok évi tapasztalat alapján kijelentheti, hogy ezen csodaszérum gyógyforrásnál ezek és ezek a legmakacsabb és legnehezebb betegségekben is egészségüket és épségüket visszanyerték, a miért is a legnagyobb elismerést érdemli.
E fürdő a maga nemében egyedül; minden más akár belföldi, akár külföldi hason gyógyforrást gyógyhatás tekintetében felülmúl; a mit különben az évtől-évre szaporodó vendégek száma is bizonyít.
Az utazásra ajánlható Budapest-pécsi vasut, vagy Déli vasut budapestkanizsa-barcsi vonala, állomás: Pécs, alföldi vasut Eszéken át Villányig, Mohács-pécsi vasut, állomás: Villány.
Posta- és távírda-állomás.
Bővebb tudósítást a legnagyobb készséggel Dr. HELLER JOZSEF rendes fürdőorvos nyújt.
Harkány, 1884. 152. (6-5)

Harkányi gyógyfürdő.
A fürdő-igazgatóság.
Harkányi gyógyfürdő.

500,000 márka a legkedvezőbb esetben.

Ezen a hamburgi állam által biztosított nagy pénzsorsjáték a kisorsolandó gazdasági nyereségek, valamint a nyereségek pontos kifejtésére nézve a lehető legnagyobb biztosíték nyújtása által mindent a legnagyobb kedvességgel örvend. Az a meghatározott terv szerinti egy különösen e célra felállított vezérigazgatóság által vezetett és az egész vállalat az állam felügyelete alatt áll. Rövid pár hó lefolyása alatt az első egész a hetedik osztályban 100,000 sorsjegyet között 50,500 sorsjegyet okvetlen nyernie kell. Ezek között van esetleg 500,000 mk. főnyeremény illetőleg pedig:

1 díj	300,000	26 nyeremény	10,000
1 nyeremény	200,000	56	5,000
2	100,000	106	3,000
1	90,000	253	2,000
1	80,000	6	1,500
2	70,000	515	1,000
1	60,000	1036	500
2	50,000	2504	145
1	30,000	19,463 nyer.	200, 150 124,
5	20,000	100, 94, 67, 40, 20.	
3	15,000		

Ezen nyereségek közül az első osztályban 4000 sorsoltatik ki 157,000 m. összegben. Az első osztályú főnyeremény 50,000 mt. tesz s a másodikban 60,000. a harmadikban 70,000, a negyedikben 80,000, az ötödikben 90,000, a hatodikban 100,000 és a hetedikben esetleg 500,000, illetőleg 300,000, 200,000 stb. stb. márkára emelkedik. Ezen nyeresényhuzás első osztályához

Egy egész eredeti sorsjegy ára 3 frt 50 kr.
Egy fél eredeti sorsjegy ára 1 frt 75 kr.
Egy negyed eredeti sorsjegy ára 90 kr.

Mindenemű megbízások, a pénz beküldése, postautalványon fizetés vagy az összegnek levélbeli megküldése mellett rögtön teljesítenek. Mindenki a melyből minden állam címerével ellátott eredeti sorsjegyet kezeibe kapja és egyáltalán hivatalos tervezetet, közelebbi, mint nyereségek beosztása, a huzások ideje és különféle osztályok betétei meglátható. A huzás után azonnal megkapja minden résztvevő az állam címerével ellátott huzási lajstromot, mely a nyereségek és az illető nyertes számok kiadását kiinteti. A kifejtés tervszerűen a pontosan az állam jóváállása mellett történik Kivánatra a hivatalos tervet előre megküldjük ingyen és továbbá kijelentjük, hogy nemzetiség esetében azon sorsjegyeket, melyek a huzás előtt ideje korán visszaküldenek, ismét visszavesszük és az érte kapott összeget azonnal visszadjuk. Minthogy hozzánk ezen sorsolásokhoz naponta számos megbízások érkeznek, kérjük emellett, hogy minden megrendeléseket gondosan teljesíthessünk, azokat mielőbb, de mindenesetre 1884. június 12-ike előtt egyenesen hozzánk beküldeni.

VALENTIN & Co. banküzlet Hamburgban.

Az I-es osztály huzása tervszerint 1884. június 11- és 12-én történik.

A szerencse és véletlen gyakran a gyereket játszanak az emberi életben és ennek kivétel nélkül mindenki egy ajtót nyitva tarthat, hogyha az úgy mint itten tisztesség és kényelmes uton elérhető.
Csoportozatunk régtől fogva a szerencse különös kegyeltje volt és a velünk összeköttetésben állók érdekeinek mindig teljesen megelégedtünk.

Nálunk mindenki a közbenjáró nélkül egyenes összeköttetés előnyében részesül, minél fogva mindenki nemcsak a huzási lajstromot kapja meg a lehető legrövidebb idő alatt a huzás után felszólítás nélkül, hanem az eredeti sorsjegyeket is mindenkor a tervszerinti megállapított árért minden megtoldás nélkül.

160. (4-4)

Szénsavdús, természetes égv. asztali víz; hathatósan bizonyult a légzési szervek és gyomor bántalmainál.
Kútvallalat
Kahl és társa
Krondorfban.
Carlsbad mellett.
Főraktár Pécselt:
Frankfurter Albert unál.

KRONDORFI
Savanyu-Kút
STEFANIA
Koronahercegnő forrás.

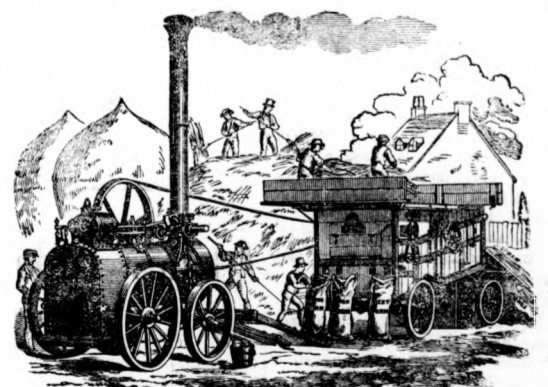
Trieszt, 1882
arany érem.

161. (15-3)

Legjobb minőségű kötő-, varró- és gépszijákat minden mérethben jutányos áron készít
Rosinger Ferencz börgyára
Pécselt.
178. (3-2)
Megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Mezőgazdasági gépraktár ROSENTHAL B. és FIAI MOHÁCSON

Valamennyi gépek és géprészek gyári áron adhatók el.

Fizetések jó feltételek mellett.

Van szerencsésük a n. é. földbirtokos közönségnek a gazdagon felszerelt, nagy választékú, legjobb gyártmányú mezőgazdasági gép-raktárunkat, u. m.: gőzcseplőgépek, járgány- és kézi cseplőgépek, szecsakavágók, kukoricamorsolók, réparágók, konkolytisztítók, darálóok, ekek, vetőgépek, borsajtók- és szőlő-rúzókat, nemkülönb, gépalkatrészek, fűm gépokaj, gépsziják- és vízmentes ponyvákat stb. stb. becses figyelmébe ajánlani.
Számos elismerő nyilatkozatok a mezőgazdasági gépekről állanak betekintés végett rendelkezésre.

148. (10-6)

„Madarász”
Orvosi bizonylatok
GYÓGYFORRÁSRÓL.

Elsőny tulajdonságai és a szükséges vizet követi. — VEGYI alkotásainak szerencsés összetétele hűvös szélű, de forró, félig kóliktikus szélű.
Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos jó hatáskorú találmány a légző és gyomorgyógyászati körökben széleskörűen használtatott. A Sclerit, Madarász, Vidy- stb. vizet a kóliktikus körökben széleskörűen használtatott. A Sclerit, Madarász, Vidy- stb. vizet a kóliktikus körökben széleskörűen használtatott. A Sclerit, Madarász, Vidy- stb. vizet a kóliktikus körökben széleskörűen használtatott.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár, költészetek hivatásos tanára, kiválóan jó hatáskorú találmány a légző-alkatú más hártya- és kóliktikus körökben a legrendesebb szer. A Sclerit, Madarász, Vidy- stb. vizet a kóliktikus körökben széleskörűen használtatott.

Dr. Navrátil Imre egyetemi tanár, főorv. és sebész, kiválóan jó hatáskorú találmány a légző-alkatú más hártya- és kóliktikus körökben a legrendesebb szer. A Sclerit, Madarász, Vidy- stb. vizet a kóliktikus körökben széleskörűen használtatott.

Dr. Poor Imre Sclerit, Gleichbergtől, Giesshüdtől, Előnye, hogy a betegség átvételét szűkíti, a hűvös hűvös, sem belélegezve, a fejben vagy tüdőben nem okoz semmi változást.

Dr. Kéty Károly egyetemi tanár, légt. emésztő-szervek hivatásos tanára, kiválóan jó hatáskorú találmány a légző-alkatú más hártya- és kóliktikus körökben a legrendesebb szer. A Sclerit, Madarász, Vidy- stb. vizet a kóliktikus körökben széleskörűen használtatott.

Dr. Barbás József költészetek hivatásos tanára, kiválóan jó hatáskorú találmány a légző-alkatú más hártya- és kóliktikus körökben a legrendesebb szer. A Sclerit, Madarász, Vidy- stb. vizet a kóliktikus körökben széleskörűen használtatott.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos, légt. emésztő-szervek hivatásos tanára, kiválóan jó hatáskorú találmány a légző-alkatú más hártya- és kóliktikus körökben a legrendesebb szer. A Sclerit, Madarász, Vidy- stb. vizet a kóliktikus körökben széleskörűen használtatott.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos, Orvostudás és kellemes ízű fogva ajánlható a Sclerit, Giesshüdtől, és Vidy-vizet.

Ez a jó szerit Erdőn, legelő és legelő, a Sclerit, Madarász, Vidy- stb. vizet a kóliktikus körökben széleskörűen használtatott. A Sclerit, Madarász, Vidy- stb. vizet a kóliktikus körökben széleskörűen használtatott. A Sclerit, Madarász, Vidy- stb. vizet a kóliktikus körökben széleskörűen használtatott.

Borral használva a legelősebb és legkellemesebb ital.
Dr. Bámajor Tódor.

Kizárólagos **EDESKUTY L.** nagy, kir. udvari szállító-főraktár Budaörsön.
Kapható azonnal minden gyógyszerüzében, fűszer-kereskedésben, szállodákban és vendéglőkben.

GROSSMANN & RAUSCHENBACH
ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁRA
BUDAPESTEN.
Raktár: KRAUTZK FERENCZNÉL PÉCSÉLT.
Mint különlegességet gyárt: **eséplőgépeket** kézi- járgány- és gőzhajtásra.

csönös ugyan a védelemi kötelezettség, de ebből nem folyik. Az önálló hadserget követelni jogunkban áll. Mert kö-

közeliml gyászos napjára a fejedelmek sűrű látogatást bontani. Az önálló hadserget követelni jogunkban áll. Mert kö-

zóny bizony a hű magyart nemzet érdemelt mint gyar-
mustrást azon nagyjelküséget, melyvel oly igen sietet a
Hát meg mindig ápolják a bizalmatlanság mélyét. Bi-
hadserge.

szárvai alá menekült! Talán ezért nincs a magyarok
névelen féltékeny kemény csapásai elől az orosz kozák véd-
és 1848-ban, a német szellemi győzelethez hadserge a
sincs hadserge.

rette el a német császári koronát, de azért a magyarok meg-
meg Maria Terézia roskadozó trónját, német hadserge ves-
magyarok ma sincs hadserge. Magyar jelkesedés mentte
csak, jeles bajnokai a lelkiismereti szabadságuk: de azért a
százhódító, a Hunyadiak, rémai a törököknek és Bécsnek, a Kákó-
Honlapító Árpád, Szt. István az apostol, Nagy Lajos az or-
Mennyi fényes csillag a nemzet katonai történetében!

zelenk az ezereves állam élet határában sincsen hadserge.
kat megfiamasztott s erőseket megtrádkódlatot, ennek a nem-
oly sikerében megvéde, mely karja karmagadó tróno-
zadok győzelemben harczalban magát és a nyugoti míveltséget

mely e helyen 1000 év előtt karddal szerzett hazát, mely szá-
kellene azon a sajátos jelenség, hogy azon nemzetnek,
Ha nem volna oly igen szomorú, valóban mosolyogónak
kintelye és anyagi súlyának arányában.

amelyivel mint állam érintkezéssé más államokkal saját te-
fogva kívánom, hogy legyen hazánkban saját külképviselet,
függetlenségének, sem a nemzet politikai igényének: enné-
borvendezés és vezetés nem felül meg sem a magyar állam

és anyagi emelkedése biztositékát, s mert a külképviselet mai
szélekkéll bekés megfirtésben látom inkább hazám erkölcsi
sokan keres kárpótlást nem támogatatok, mert én a szom-
ilyen politikát, mely a vesztett tartományokért hódítá-
birtoklásáért.

mert nem érdemes vérbe és lángba borítani hazánkat Bosnia
ürügyet adni az orosz hatalomnak háborúra, nem akarjuk,
gkec csinálni, van nekünk a fajtából ügyis cég. Nem akarunk
azért, mert nem akarunk de ifi határainkon birtokból ellense-

akaratjuk tartani, ezt pedig ellenezni fogjuk száz okból: lökép-
töré költik bele a pénz, s ebből azt gyarítjuk, hogy meg-
2

nekünk lemondani! Ne kövessék e tant! Mi nem
érünk rá várni, mert amikor az egész világ
halad, akkor a megállapodás egyenlő a hátra-
esséssel.

Azon nemzetől, mely ezer év pusztító viharban meg-
fogya bár, de törve nem*, ma is előkelő számot tesz az euró-
pai népek családjában, e nemzetől, amely annyi ellene esküdt
ellenség fölött bár súlyos küzdelem árán, mindig diadalt ara-
tott, melyet a belső visszavonás s a kényuralom sorvasztó
nyomás csak elcsüggeszteni birt egy időre, de életerejétől
véggé megfosztani nem vala képes soha, s mely állami füg-
getlenségét mindezek daczára a legujabb korig megőrizte, e
nemzetől tagadják meg a kislelkűek azt az erkölcsi tehetsé-
get, hogy az alkotmányos függetlenség sánczain saját erejéből
megállani képes! Uraim! hisz ez gyávaság! E feltevé meg-
gyalázó a nemzetre s megbélyegzi azokat, kik ily otromba
fegyverrel küzdeni nem átalnak.

Hát ki pártfogolta 1000 éven keresztül a magyart? Ki-
nek erejéből őrizte meg ősi alkotmányát? Volt-e valaha őszinte
jóakarója és nem áskálódott még az is ellene, kivel őt a poli-
tikai helyzet viszontagságos együttélésre kényszerítette.

Nem gondolják meg azok a nyúlzivűek, kik magukat
böles előrelátóknak nevezik, hogy állításuk mennyire sérti a
korona fenségét, amikor feltételezik azon királyról, ki esküt
tett az alkotmányos függetlenség fenntartására, hogy pártunk
többségre jutása esetén ellentétbe helyezkednék a nemzet
akaratával! Nem gondolják meg, hogy ezt feltenni is bűn,
állítani pedig valóságos felségsértés.

En azon pártunk vagyok szerény, de hű harczosa, mely
elismervén a pragmatika sanktióból folyó feltétlen és kölcsön-
ös védelmi kötelezettséget, s a két állam együtt birtoklásá-
ban az uralkodó közösségét, egyebekben alkotmányos úton,
törvényes eszközökkel törekszik Magyarország állami függet-
lenségének visszaszerzésére.

A közjogi önállóságnak lényeges kelléke a külképviselet
vezetésébe való törvényszerű befolyás. — Küllhoni gyarma-
taink nekünk sincsenek, ily politikát tehát nem kell úzrunk,
ezt a szívességet megteszi velünk és nekünk Austria. — A mi
küllügyeink intézésének legfőbb része a keleti kérdé- egyes
alakulásai körül mozog. Kimagasló pont e téren a keserű előz-
ményeknél fogva a bosniai hódítás s annak további fejlődése.
Mit akarnak vele nem tudjuk? Látjuk ugyan, hogy nyakra

igaz, sajnos kitörésekből sok helyt ellenséges indulat nyil-
arra, hogy ellenségeket lefejeverezze.

őket minálunk senki sem bántja: nem alkalmas
vel a hatalom pártolóihoz a csapának, amikor
nem bosszúból, az elveknék egyszerűen mellőzde-
időben közlök sokan nem meggyőződésből, ha-
nem ébredt fel annak tudatára, hogy az az eljárás, mely szemtől szembe
Szívalatos azonban az a tapasztalat, hogy a hazai zsidóság még
amelyben a győzde veszt, mint amennyit diadala ér.

emest határt nem ismerve s csak elmeresztik azt a harcot,
des, becsmérlés, erőszak csak szíjják a pusztulás tűzét, mely
megértése után, kellő önméltósággal lehet biztosítani. Gyűlölkö-
nem belső beke feltevé. Bekét pedig csakis jókárta s tar-
lasa nem nehez, nem kell hozzá egyéb csak a nemzet akaratát a har-
harzban állók vele, ha zsidó, ha keresztény. E czél megvalósu-
keresztények: aki más elveket vall, veléményét tisztelen, de
elvékkel egy táborban küzdök, legyenek azok bár zsidók, vagy
ponyhaból szoktam én az embereket és tényleket is megítélni. Egy-
becsület, érték, ha kell, elvezetni edes kötelesség. E czélok szem-
gfeleltéte az én ideáim, igazabban czélok, ily czélokért küzdeni
A magyar államemese diadala, hazám politikai és gazdasági füg-
Hát én nem részem beállani, hogy nekem van ideáim.

alább illuziókban ringani.
mar boldogok nem lehetünk, jól csak s van jogunk magunkat leg-
vadojainak. Oly sokat szenvedtünk mi már ártatlanul, hogy ha
vadozni fogunk ábrándozással. Nem először történtek. De had-
Lehet, hogy e kijelentésem mosolyt csal némelyek ajkára s
és erősek a haza szeretetében.

hogy legyenek eltemetve a mult gyászos emlékei, legyünk egyek
ben az emberszeretet megjelvé s alkalkon azon önzente fogadásal,
lépés tenők egymás felé, közömb a beke olajágával, szavok-
arant kötelességük elvárkozottaságunk erősséget feladva egyegy
Hannem a keresztény társadalmunk és a zsidóságunk is egy-
állanak.

formában nehasem lehet elintézve, míg mindkét oldalon küzdök
Nem okos dolog folytatni az erődeves harcot, amely ily
é. Mert a boszni is gonosz tanácsadó.

előnyvezteni mindent, ami a mammon iránt hajlandóságot áruít
azzal bosszulta meg magát, hogy anyagi hatalma alá íparokodott
közszabadság sánczai közé való felvételre előkészítette volna,
mely a kizárás okait balul értelmezve, ahelyett hogy magát a
amely bizony rossz tanácsadó. De hibázott ám a zsidóság is,

vánult ellenük, de meri-e valaki azt mondani, hogy azért önévé-
lem hajtotta őket a hatalom védszárvai alá. Nem. Hát akkor
miért támaszkodnak a szuronyokra.

Erősebb támasza a közszabadságnak a né-
pek boldogsága minden szuronyerdőnél, s ha ez
belátják zsidó honfirtáim, amit nem kételek, s ha együtt érzik
velünk azt is hogy: „A nagy világban e kívül nincsen
számunkra hely”, akkor ők is azon zászló alá fognak vissza-
térni, amelyen Magyarország függetlenségének jellegje ékeskedik.

Az antiszemitáknak is szölok. Jobb szölgálatot tesznek a ha-
zának, ha nem terelik el a közvélemény figyelmét gazdasági baj-
jainkról oly dolgokra, amelyek gyérzést meg nem valósíthatók,
máscsért gyakorlati haszonnal sem bírnak.

A hazában élő polgári és politikai jogokkal ellátott zsidóság
e jogai élvezetében az antiszemiták kívánsága szerint nem korlá-
tozható, ők e haza területéről sem vagyonukkal, sem anélkül el-
nem távolíthatók, mert joguk illetén elközása ellenkezik a huma-
nissal, a politikai bölcsességgel és a függetlenségi elvek sar-
kalatos igazságaival.

Aki a mi zászlónk alatt harcolni akar és barátja a józan
szabadelvű haladásnak, az nem támogathat oly törekvéseket, mely-
ek a vallási és lelkiismereti szabadsággal ellentétesek. Mert mi
ezeknek diadalra jutásáért küzdökünk olyképen azonban, hogy
azok az állam életfeltételeivel ellenkezésbe ne jöjjenek.

Elismerem és teljes erőmből támogatom tehát a jogegen-
lőség azon elvét, mely az ország polgárai között faj, nyelv és
vallásbeli különbségből hátrányokat nem származtat, s törekszem
arra, hogy a hazában lakó nemzetiségek közt elismertetvén szent
István birodalmának osztatlan egysége, otthonát lelje e hazában
minden honpolgár és érdekében álljon azt szeretni, hatalmát ne-
velni s fennállását megvédelmezni.

Amint eddig sem voltunk fukarok a közoktatás ügyének
támogatásában, tudván és érezvén azt, hogy az e téren való meg-
állapodás egyenlő a hanyatlással, s tudván és érezvén azt, hogy e
térén tett kiadásaink kamatozástul fognak megtérülni; úgy töre-
kedni fogok ezentúl is első sorban arra, hogy az ország azon közsé-
geiben, melyek népiszkolákkal még nem bírnak, az általános műve-
lődés előmozdítására ha kell állami segélyvel iskolák mielőbb
állittassanak, a hiányosak kellőleg felszereltesseken. — A halás
utókor köszönete meghozza érte a jelenkornak az elismerést.

A belkormányzat kérdéseiben szorosán ragaszkodom a ma-
gyar önkormányzat ősi alapjához, kívánom, hogy ennek szervezete